

רע"פ 9972/16 - שאול ברהום עזרא נגד עיריית תל אביב יפו

בבית המשפט העליון

רע"פ 9972/16

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקש:

שאול ברהום עזרא

נגד

המשיבה:

עיריית תל אביב יפו

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, בעפ"א 22128-08-16, מיום 23.11.2016, שניתן על ידי כב' השופטת עמיתה מ' סוקולוב

בשם המבקש:

עו"ד שי חובל

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת עמיתה מ' סוקולוב), בעפ"א 22128-08-16, מיום 23.11.2016, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו (כב' השופט ע' מסארוה), מיום 13.7.2016, בתיק 01/15/0002631.

ביום 21.12.2016, הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, אשר הושת על המבקש, עד להחלטה בבקשה שהוגשה על ידו.

רקע והליכים קודמים

2. לאחר ניהול משפט הוכחות, הורשע המבקש בעבירה של אי קיום צו הריסה, לפי סעיף 210 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: החוק). יש לציין, כי זוהי הרשעתו השלישית של המבקש בעבירה של אי קיום צו הריסה.

עמוד 1

להלן תפורט, בתמצית, השתלשלות ההליכים בעניינו של המבקש.

ביום 3.7.2005, הורשע המבקש בבית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו, בתיק 01/05/0000258, בעבירה של בניה ללא היתר, של מבנה בשטח 44.3 מ"ר, אשר נבנה על גגו של בית מספר 14, המצוי ברחוב מצודת בית"ר, בתל אביב (להלן: הנכס). בגזר הדין, שניתן ביום 11.7.2005, במסגרת התיק האמור, הורה בית המשפט לעניינים מקומיים על הריסת המבנה שנבנה ללא היתר, עד ליום 11.1.2006 (להלן: צו ההריסה או הצו).

בחודש מרץ 2006, הוגש נגד המבקש כתב אישום ראשון בגין אי קיום צו ההריסה, במסגרת ת"פ 01/06/0003883 (להלן: כתב האישום הראשון). המבקש הורשע לפי כתב האישום הראשון, וביום 13.5.2008, גזר בית המשפט לעניינים מקומיים את דינו של המבקש, והטיל עליו את העונשים הבאים: קנס בסך 6,000 ₪, או 60 ימי מאסר תמורתו; התחייבות בסך 10,000 ₪, לפיה המבקש ימנע מביצוע עבירה על סעיפים 204 ו-210 לחוק; וחודשיים מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש עבירה לפי סעיפים 204 ו-210 לחוק, למשך שנתיים, החל מיום 1.8.2008.

ביום 25.7.2011, ערכה המשיבה ביקורת בנכס, אשר במסגרתה התברר כי המבקש טרם קיים את צו ההריסה. לפיכך, הוגש כתב אישום שני נגד המבקש, בגין ביצוע עבירה של אי קיום צו ההריסה, במסגרת ת"פ 01/13/0005101 (להלן: כתב האישום השני). לאחר שהמבקש הורשע בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום השני, גזר בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו (כב' השופט א' ברקאי) את דינו של המבקש לקנס בסך 30,000 ₪, והתחייבות בסך 60,000 ₪, לבל יעבור המבקש שוב את העבירה שבה הורשע.

המשיבה ערערה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו על קולת העונש אשר הושת על המבקש, במסגרת הרשעתו בכתב האישום השני. בפסק דינו, אשר ניתן ביום 14.12.2014, בעפ"א 14383-11-14, הטיל בית המשפט המחוזי (כב' השופט צ' גורפינקל) על המבקש, עונש של 4 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש "עבירה מהסוג בה הורשע", למשך שנתיים, החל מיום 1.3.2015. יחד עם זאת, הפחית בית המשפט המחוזי את שיעור הקנס, לסך של 28,000 ₪; והתחייבות שהוטלה על המבקש הופחתה לסך של 30,000 ₪.

גם לאחר מתן פסק הדין האמור, נמנע המבקש מלקיים את צו ההריסה. לאור זאת, הוגש נגד המבקש כתב אישום שלישי, הוא כתב האישום מושא הבקשה שלפניי. גם בזו הפעם, הרשיע בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו (כב' השופט ע' מסארווה) את המבקש, בעבירה של אי קיום צו ההריסה. יצוין, כי לאחר שהמבקש הורשע בפעם השלישית, וטרם שנגזר דינו, הרס המבקש את המבנה שבעניינו ניתן צו ההריסה.

3. בגזר דינו, מיום 13.7.2016, ציין בית המשפט לעניינים מקומיים, כי המבקש "ביצע בפעם השלישית עבירה של אי קיום צו, ללמדנו כי ההתחייבות והעונשים הכספיים [שהושתו עליו בעבר] לא עשו רושם מיוחד". עוד קבע בית המשפט לעניינים מקומיים, לאחר ששמע את עדויותיהן של אשתו ואמו של המבקש, כי "אין ספק, כי הנאשם [המבקש] חווה קשיים רבים בחייו ואין ספק שיש בכך שיקול ממשי למיתון העונש". ואולם, בית המשפט לעניינים מקומיים קבע, כי

אין בשיקול זה בכדי להוביל להארכת המאסר המותנה בלבד, כפי בקשתו של המבקש, שכן הסתפקות בעונש מסוג זה, בנסיבות המקרה, תעביר "שדר שלילי, לפיו הפרת חוק נמשכת וזלזול בהוראות בית משפט תתקל בענישה מקלה גם בפעם השלישית".

לאחר זאת, קבע בית המשפט לעניינים מקומיים, כי מתחם העונש ההולם לגבי רכיב המאסר, ינוע בין חודשיים מאסר ל-6 חודשי מאסר. בהתייחס לרכיב הקנס, ציין בית המשפט לעניינים מקומיים, כי "הטלת קנס נמוך מזה שהוטל בעבר ואשר לא היה אפקטיבי מבחינת הרתעת הנאשם [המבקש], תחטיא את מטרות הענישה". לפיכך, קבע בית המשפט לעניינים מקומיים, כי מתחם הקנס ינוע בין 20,000 ₪ ועד 29,000 ₪.

לצורך קביעת העונשים המתאימים בגדרי מתחמי הענישה, התחשב בית המשפט לעניינים מקומיים ב"נסיבות האישיות והמשפחתיות [של המבקש] לצד אלה הכלכליות", והחליט למקם את העונש בסמוך לרף "הנמוך יותר" של המתחמים. זאת, לאחר שנתן בית המשפט לעניינים מקומיים את דעתו לעברו הפלילי של המבקש, הכולל שתי הרשעות קודמות בגין אי קיום צו ההריסה, מחד גיסא, ולעובדה כי הנכס נהרס עובר למועד מתן גזר הדין, מאידך גיסא. לאור האמור, גזר בית המשפט לעניינים מקומיים על המבקש עונש של 3 חודשי מאסר. כמו כן, הפעיל בית המשפט לעניינים מקומיים עונש מאסר מותנה בן 4 חודשים, אשר ריחף מעל לראשו של המבקש בגין הרשעתו הקודמת, במסגרת עפ"א 14-11-14383. עוד קבע בית המשפט לעניינים מקומיים, כי "העונשים יופעלו בחופף ובמצטבר כך שיהיה על המבקש לרצות עונש כולל בן 5 חודשים, בדרך של עבודות שירות". בנוסף לעונשים אלו, הטיל בית המשפט לעניינים מקומיים על המבקש, קנס בסך 25,000 ₪, או 3 חודשי מאסר תמורתו; התחייבות על סך 25,000 ₪, לפיה ימנע המבקש "מביצוע עבירה בה הורשע"; ו-6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש עבירה של אי קיום צו שיפוטי, למשך שנתיים.

4. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי על חומרת העונש, וטען כי נסיבותיו האישיות הקשות לא קיבלו משקל מספיק בהחלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים. בפסק דינו, נתן בית המשפט המחוזי את דעתו לעובדה כי המבקש לא קיים את הצו השיפוטי במשך 11 שנים, וזאת על אף שהורשע פעמיים בגין אי קיום הצו. בית המשפט המחוזי ציין, בהקשר זה, כי המבקש ביצע "עבירה חמורה, אשר חותרת תחת אושיות מערכת אכיפת החוק". לאחר זאת, קבע בית המשפט המחוזי כי "לא נפלה כל טעות בגזר דינו" של בית המשפט לעניינים מקומיים. ואולם, לפנים משורת הדין, "תוך התחשבות נוספת בנסיבותיו האישיות, הנפשיות והכלכליות הקשות" של המבקש, ונוכח העובדה "שהמבנה סוף סוף נהרס" על ידי המבקש, קבע בית המשפט המחוזי כי המאסר על תנאי שהופעל והמאסר שהושת על המבקש במסגרת התיק הנוכחי, יחפפו זה את זה, כך שהמבקש ירצה 4 חודשי מאסר, בדרך של עבודות שירות. בנוסף, איפשר בית המשפט המחוזי למבקש לשלם את הקנס בפריסה רחבה יותר, של 18 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, במקום 10 תשלומים.

בקשת רשות הערעור

5. בקשת רשות הערעור המונחת לפניי, נסובה על חומרת עונשו על המבקש, ובמסגרתה נטען: כי המבקש הינו המפרנס היחידי של משפחתו, הכוללת שני ילדים מנישואיו הקודמים של המבקש, ושלושה ילדים מנישואיו הנוכחיים; כי אשתו של המבקש אינה יכולה לסייע בעול הפרנסה, שכן היא מטפלת באחותה ואביה, שמצבם הרפואי קשה; כי

למבקש חובות כבדים לבנקים, בסכום כולל של כ-2.2 מיליון ₪, ולפיכך, אין ביכולתו של המבקש לבצע את עבודות השירות, בנוסף לתשלום הקנס; כי המבקש לא ביצע את עבירת הבנייה ללא היתר, שכן הנכס נקנה כשחריגת הבנייה כבר הייתה קיימת בו; וכי מידת אשמו של המבקש נמוכה, שכן הוא לא הפיק רווח מהשימוש בנכס, אלא השתמש בו כמקום מגורים לבנו החייל.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. זאת, שכן הבקשה נסובה כל כולה על עניינו הפרטי של המבקש גרידא, והיא אינה מעלה כל סוגיה ציבורית רחבת היקף או שאלה משפטית כבדת משקל, המצדיקה מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי"; כמו כן, הבקשה אינה מעלה חשש לפיו נגרם למבקש אי-צדק או עיוות דין, ומשכך, היא אינה עומדת באמות המידה שנקבעו בפסיקה, לגבי המקרים בהם תינתן רשות ערעור בפני בית משפט זה (רע"פ 10116/16 דסוקי נ' מדינת ישראל (24.1.2017); רע"פ 372/17 ח'ורי נ' מדינת ישראל (18.1.2017); רע"פ 85/17 הרוש נ' מדינת ישראל (4.1.2017)). די בטעם זה בלבד, כדי לדחות את הבקשה.

אזכיר בנוסף, כי בקשות רשות ערעור אשר נסובות על חומרת העונש, אינן מצדיקות, ככלל, דיון בפני ערכאה שלישית, אלא אם מדובר במקרים של סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (רע"פ 10157/16 שלום משעלי נ' מדינת ישראל (3.1.2017); רע"פ 7773/16 חננאל נ' מדינת ישראל (26.10.2016); רע"פ 3463/15 קוטוב נ' מדינת ישראל (21.5.2015)). בענייננו, העונש אשר הושת על המבקש אינו סוטה, כהוא זה, ממדיניות הענישה הנהוגה בעבירות דומות. לא זו בלבד, אלא שבקשת רשות הערעור הינה העתק כמעט מושלם של הערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי, ומשכך, ברי כי הבקשה מהווה ניסיון לערוך "מקצה שיפורים" לתוצאת הערעור, ניסיון שאין להיעתר לו (רע"פ 7665/16 א. סביח למסחר כללי בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד התמ"ת (14.11.2016); רע"פ 9632/16 מקוריה נ' מדינת ישראל (15.12.2016)).

7. למעלה מן הדרוש, אציין כי גם לגופו של עניין, סבורני כי העונש שהושת על המבקש בבית המשפט המחוזי, על כל מרכיביו, הינו ראוי ומאוזן. אין להקל ראש בהתנהלותו של המבקש, עת לא קיים צו שיפוטי שהוצא בעניינו, במשך 11 שנים תמימות, גם שעה שעונש מאסר מותנה ריחף מעל לראשו. בצדק קבעו הערכאות הקודמות, כי הארכת המאסר המותנה, בנסיבות אלו, היתה מעבירה מסר שלילי, לפיו זלזול והפרה חוזרת ונשנית של צווים שיפוטניים, יזכו לענישה מקלה. נסיבותיו האישיות של המבקש לא נעלמו מעיני, ואולם, שוכנעתי כי נסיבות אלה קיבלו משקל נכבד בהחלטותיהן של הערכאות הקודמות, ובמיוחד אמורים הדברים בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, אשר לפני משורת הדין, הקל פעם נוספת בעונשו של המבקש.

8. לאור האמור במכלול, הבקשה נדחית בזאת.

9. עיכוב ביצוע עונש המאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות, עליו הוריתי בהחלטתי מיום 21.12.2016, מבוטל בזאת. המבקש יתייצב לביצוע עבודות השירות שהוטלו עליו, ביום 26.2.2017, בשעה 10:00, במפקדת מחוז מרכז (טלפון: 08-9787060), או על-פי החלטתו של הממונה על עבודות השירות, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו.

ניתנה היום, י' בשבט התשע"ז (6.2.2017).

ש ו פ ט
